

Erasmus+

EDINA

Onderwijs
centrum.gent

AAN DE SLAG MET EX-OKAN'ERS! TIPS EN INSPIRATIE

Krijgt u als leerkracht een ex-OKAN'er in de klas? En bent u op zoek naar manieren om deze leerling zo goed mogelijk te helpen? Dan vindt u in dit document tal van nuttige tips!

Dit document is samengesteld door het Vervolgteam Gent, een netoverschrijdende samenwerking tussen OKAN-scholen uit Gent en de omliggende regio.

ALGEMENE TIPS

Probeer zoveel mogelijk te **visualiseren**: gebruik afbeeldingen, zet gebaren of andere vormen van non-verbale communicatie in, werk met schema's en presentaties,...

Probeer **trager te spreken** en veel te **herhalen** (eventueel in andere woorden).

Stimuleer de leerling om **vragen te stellen**, en controleer geregeld of de leerling alles **goed begrepen** heeft, door te vragen om de opdracht of instructie in eigen woorden te herhalen.

Geef opdrachten of langere teksten al **op voorhand** mee.

Duid zelf al **kernwoorden** aan in de tekst, of ondersteun de leerlingen daarbij (eventueel met behulp van een woordenboek).

Zorg ervoor dat de leerling **correcte en volledige notities** heeft, zeker in de aanloop naar toetsen of examens.

Schrijf wat in de agenda en de notities moet komen **op het bord**.

Geef de leerling de mogelijkheid om een **foto** te nemen van het **bordschema** op het einde van de les.

Geef **alternatieve leesopdrachten** (bv. stripverhalen, boeken in eenvoudigere taal zoals van *Wablieft* of de *Reality Reeks*,...).

Laat de leerling een **stappenplan**, **woordenlijst** of **hulpkaart** gebruiken tijdens de les en bij toetsen en examens.

Help de leerling bij het **structureren** van de leerstof.

Voorzie **spreek- en schrijfkaders** voor leerlingen.

Maak gebruik van **voorleessoftware** om leerlingen te laten luisteren naar (langere) teksten.

Als de leerling een foute zinsbouw hanteert of een taalfout maakt, **herhaal** dan als leerkracht het antwoord **in een correcte zin**.

Maak duidelijke **afspraken** met de leerling. Wijs de leerling op zijn **verantwoordelijkheden** (bijvoorbeeld gemiste lessen inhalen, ingaan op kansen tot remediëring, naar de huiswerkklas gaan, vooraan in de klas zitten,...).

WELBEVINDEN EN VEILIG LEERKLIMAAT

Besef hoe **complex** de weg is die veel ex-OKAN-leerlingen moeten afleggen en hoe anders hun thuissituatie kan zijn. **Wees geduldig.**

Vermijd toetsen in de eerste weken.

Vestig de aandacht niet te veel op de ex-OKAN-leerling. Geef de leerling de kans om te **integreren in de groep.**

Laat de leerling in de beginperiode **niet aan het bord** komen, **voor de klas spreken** of **hardop lezen.**

Werk met **buddy's**: koppel de ex-OKAN-leerling aan een andere (sterke) leerling.

Spreek met de leerling een **discreet teken** af om aan te geven dat er hulp nodig is (bv. door een gom op de hoek van de bank te leggen of via kleurkaartjes).

Geef **positieve feedback**. Leg vooral de nadruk op wat de leerling al goed kan, in plaats van (enkel) op wat nog niet lukt.

Geef de leerling **een vaste plaats in de klas**, dicht bij de leerkracht en dicht bij het bord.

EVALUATIE

Evalueer het **leerproces** en de **leerwinst** op zich. Probeer dus niet louter in functie van de uiteindelijke leerplandoestellingen te evalueren.

Geef **duidelijke instructies**. Werk op toetsen en examens met **aparte deelvragen** en duid **belangrijke woorden** aan.

Voorzie **structuur** in de antwoordruimte.

Geef de leerling een **alternatieve taak** voor een vak (bv. bespreek een belangrijke historische figuur of een bepaalde gebeurtenis).

Lees toetsvragen voor, en geef de leerling de kans om verduidelijking te vragen.

Geef **voorgedrukte toetsen**.

Geef de leerling **meer tijd** tijdens toetsen en examens.

Laat de leerling tijdens examens zijn antwoord **mondeling toelichten**, en geef de leerling de kans om **bijkomende vragen** te stellen.

Laat de leerling gebruik maken van een **(digitaal) woordenboek** tijdens toetsen en examens.

Voorzie een **woordenlijst** met belangrijke vaktermen en laat die gebruiken tijdens (een deel van) toetsen en examens.

Trek geen punten af voor spelfouten en grammaticale fouten, of voorzie er een bepaald percentage van de totaalscore voor.

FLEXIBEL TRAJECT

Als school kun je flexibele trajecten opzetten voor ex-OKAN-leerlingen. De Vlaamse regelgeving biedt daarrond veel ruimte: er zijn tal van opties en mogelijkheden, op voorwaarde dat het aanbieden van flexibele trajecten vermeld staat in het schoolreglement. Je kunt ex-OKAN-leerlingen bijvoorbeeld vrijstellen voor een bepaald (onderdeel van een) vak. Heb je hier concrete vragen over of heb je nood aan ondersteuning? Dan kan de vervolgschoolcoach je hierbij helpen. Hieronder geven we alvast enkele mogelijkheden mee.

Stel de leerling vrij voor een **niet-finaliteitsvak**, en werk in de tijd die daardoor vrijkomt aan het taalbegrip en de taalvaardigheid **Nederlands**.

Stel de leerling vrij voor **bepaalde leerstofgehelen of –onderdelen** die minder relevant zijn voor de latere (onderwijs)carrière. Laat de leerling in de vrijgekomen tijd onbekende woorden opzoeken, leerstof verwerken of een volgende les voorbereiden.

Laat de leerling lessen meevolgen **in een lager of hoger leerjaar**.